

ZÁSADY PRO UDÍLENÍ TITULU „MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY JIHOMORAVSKÉHO KRAJE“

čl. I

Území Jihomoravského kraje je z hlediska lidové kultury zajímavým útvarem, kde se setkávají typicky národopisné oblasti Slovácko, Hanácké Slovácko, Hornácko, část Hané, přechodná oblast mezi Horáckem a Podhoráckem zvaná Brněnsko s oblastmi novoosídleneckého pohraničí na Mikulovsku a Znojemsku. Toto etnograficky různorodé území je bohaté na projevy tradiční lidové kultury, jejíž součástí je i tradiční rukodělná výroba, která dala vzniknout tisícům artefaktů, jež se staly součástí národního kulturního dědictví.

Jihomoravský kraj s vědomím nutnosti podpory uchování a dalšího rozvoje těchto hodnot,

- a) ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 10. ledna 2001 č. 40 k aktualizaci Strategie účinnější státní podpory kultury,
- b) ve smyslu Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice,
- c) v souladu s výzvou UNESCO „Žijící lidské poklady“,
- d) a ve vztahu k udělování celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“,

zřizuje titul „Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“ (dále jen „titul“) jako formu veřejného uznání a podpory těm, kdo se snaží udržet znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních rukodělných technologií, účinně a kvalifikovaně je prezentovat a předat je dalším generacím.

čl. II

1. Titul je určen osobám, které dokonale ovládají dovednosti, postupy a technologie tradiční rukodělné výroby a přiměřeně svým možnostem předávají tyto znalosti budoucím generacím a prezentují své výrobky na veřejnosti.

2. Titul může být udělen pouze občanům České republiky s trvalým pobytem na území Jihomoravského kraje.

3. Titul může být udělen výrobcům činným v oborech tradiční rukodělné výroby, které jsou zásadním způsobem ohroženy, či jim přímo hrozí zánik.

4. Pro účely tohoto statutu se jednotlivé obory tradiční rukodělné výroby vymezují podle základního materiálu, z něhož jsou vyrobeny výrobky v daném oboru, s uvedením příkladů výrobních technik, takto:

- hlína – černá hrnčína, glazovaná hrnčína, fajánse, kamnářství apod.
- sklo – foukané a tvarované, malba na skle, práce s korálky apod.
- kámen – kamenictví, kamenosochařství, výroba brousků apod.
- kov – kovářské práce, kutí, odlévání, ciselování apod.
- pletiva – pletení ze slámy, orobince, proutí, loubku apod.
- dřevo – štípání, dlabání, soustružení, zdobení kovem, řezbářství apod.

textil – vázání na modle, tkaní na destičkách, ruční tkaní v různých vazbách, výšivka, krajkářství, modrotisk, batika, výroba krojů, krojových součástí a obuvi apod.

materiály živočišného původu (s výjimkou vlny), které nejsou primárně určeny ke konzumaci jako potraviny – ševcovství, brašnářství, řemenářství, výroba kostěných, perleťových a rohovinových knoflíků, spínadel, ozdob apod.

pečivo – obřadní, vizovické apod.

kraslice – gravírované, batikované, slámové, drátované, zdobené reliéfním voskem, jezerní sítinou apod.

čl. III

1. O udělení titulu rozhoduje Rada Jihomoravského kraje na základě doporučení Komise pro tradiční lidovou kulturu (dále jen „Komise“) ustavené podle článku IV. těchto Zásad. Na udělení titulu není právní nárok.

2. Rada Jihomoravského kraje uděluje výrobcí titul jako titul trvalý, a to jednou ročně nejvýše 3 osobám. Tento počet může být překročen pouze v případě, že bude Radou Jihomoravského kraje rozhodnuto o udělení titulu dle čl. IX Zásad osobám, které již získaly celostátní titul Nositel tradice lidových řemesel ve stejném oboru.

3. Udělení titulu se osvědčuje jmenovacím dekretem se znakem Jihomoravského kraje a podpisem hejtmána Jihomoravského kraje, s uvedením oboru a s popisem konkrétního výrobku, za který laureát ocenění dostal.

4. Udělení titulu je spojeno s poskytnutím věcného daru – pamětní plakety a propagačních tiskovin opatřených ochrannou známkou ve smyslu zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů – značkou titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“ (dále jen „ochranná známka“).

5. Rada Jihomoravského kraje rozhodne o spojení titulu s peněžní cenou ve výši maximálně 20 tis. Kč.

6. Rada Jihomoravského kraje může titul odejmout na základě doporučení Komise pro tradiční lidovou kulturu, koná-li nositel titulu v rozporu s čl. VIII., odst. 1 Zásad.

čl. IV

1. Pro kvalifikované posuzování návrhů na udělení titulu jmenuje Rada Jihomoravského kraje jako svůj poradní orgán Komisi pro tradiční lidovou kulturu sestavenou na základě čl. III Jednacího řádu Komise, který je přílohou č. 1 těchto Zásad.

2. Rada Jihomoravského kraje vydává jednací řád Komise.

čl. V

1. Při posuzování návrhů na udělení titulu Komise posuzuje každého kandidáta podle toho, zda a v jaké míře jsou splněna následující kritéria:

- rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem,
- předávání dovedností a zkušeností následovníkům,
- prezentování svých výrobků na veřejnosti
- vysoká estetická a užitná hodnota výrobků,
- dodržování tradiční technologie,
- užití tradičního materiálu na zhotovení výrobků a jeho tradiční úpravu,
- uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení,
- dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici, opakování tradičních vzorů nebo předloh,
- úroveň ovládnutí tradičních postupů a dovedností v rukodělné výrobě.

2. Komise má právo navrhnout doplnění těchto kritérií. Případný návrh vstoupí v platnost po schválení Radou Jihomoravského kraje.

3. Kandidátem může být jen osoba, která dá souhlas se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů, dovedností a výrobků a s uchováváním této dokumentace pro Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvkovou organizaci Jihomoravského kraje (dále jen „Masarykovo muzeum v Hodoníně“), pověřenou výkonem funkce Regionálního pracoviště pro lidovou kulturu, při záruce všech autorských práv kandidáta, a souhlas s archivací žádosti.

4. Kandidátem může být jen osoba, která svým podpisem stvrdí, že se seznámila s právy a povinnostmi nositele titulu uvedenými v čl. VII a VIII těchto Zásad a v případě, že se stane nositelem titulu, se zavazuje dodržovat povinnosti dle čl. VIII odst. 1 těchto Zásad.

čl. VI

1. Návrhy na udělení titulu mohou předkládat:

- a) vědecké a odborné instituce,
- b) občanská sdružení, jiné neziskové a zájmové organizace, působící v daném oboru,
- c) fyzické osoby, působící v daném oboru,
- d) orgány samosprávy.

2. Návrhy předkladatelů na udělení titulu se podávají písemnou formou na adresu Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvková organizace, Zámecké nám. 27/9, 695 01 Hodonín. Zároveň předkladatel podává návrh i v elektronické podobě na emailovou adresu masarykovomuzeum@masaryk.info. Součástí návrhu je obrazová dokumentace výrobků. Součástí návrhu může být i případně jejich reprezentativní ukázka, která se po posouzení vrací kandidátovi.

3. Termínem podání návrhu Masarykovu muzeu v Hodoníně na udělení titulu je 30. září roku předcházejícího tomu roku, v němž má být titul udělen.

4. Návrhy doručené po stanovém termínu nebudou posuzovány.

5. Masarykovo muzeum v Hodoníně zhodnotí, zda jsou splněny formální náležitosti nominačních návrhů. Předkladatele neúplných návrhů vyzve k doplnění a vytvoří kompletní nominační návrhy. V případě, že k doplnění nedojde, Masarykovo muzeum v Hodoníně návrh vyřadí.
6. Masarykovo muzeum v Hodoníně zpracuje nominační návrhy s komplexní písemnou, obrazovou, popřípadě trojrozměrnou dokumentací k jednotlivým návrhům na základě odborných výzkumů a případných vyžádaných externích vyjádření.
7. Zpracované nominační návrhy Masarykovo muzeum v Hodoníně postoupí prostřednictvím odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen odbor) Komisi nejpozději do 31. 1. roku, v němž má být titul udělen.
8. Komise návrh posoudí podle kritérií v článku V. těchto Zásad, nejpozději dne 31. 3. roku, v němž má být titul udělen.
9. Doporučení Komise na udělení titulu je Radě Jihomoravského kraje předkládáno tak, aby výsledek mohl být postoupen do celostátního výběru Nositelů tradice lidových řemesel.
10. Dokumentace nositelů titulu pořízená v souvislosti se zpracováním návrhu na udělení titulu bude archivována v Masarykově muzeu v Hodoníně.
11. Dokumentace nositelů titulu bude provedena rovněž akviziční politikou – cíleným nákupem vybraných výrobků do specializovaných sbírek příspěvkových organizací Jihomoravského kraje v oblasti kultury.

čl. VII

1. Nositel titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje má právo zejména:
 - a) užívat zdarma na výrobku a propagačních předmětech, korespondenci, navštívenkách a jako označení dílny, místa podnikání či prodejního místa ochrannou známku. Ochrannou známku může užívat pouze na výrobku v tom řemeslném oboru, v němž mu byl titul udělen, a který je v souladu s kritérii dle čl. V. těchto Zásad. Použití ochranné známky na jiných výrobcích je nepřípustné a může být důvodem k odebrání titulu.
 - b) na uveřejnění jména, výrobku a dalších informací souvisejících s titulem na webových stránkách Jihomoravského kraje, Masarykova muzea v Hodoníně, případně i Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici, při zachování podmínek stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.
2. Při hodnocení žádostí z dotačního programu Jihomoravského kraje může být přihlédnuto ke skutečnosti, že žádost podal nositel titulu.
3. Masarykovo muzeum v Hodoníně vypracuje nominaci podle pravidel na udělení celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“, z nositelů, jimž byl v daném roce titul udělen Jihomoravským krajem.
4. Vlastníkem ochranné známky je Jihomoravský kraj.

čl. VIII

1. Nositel titulu, pokud vykonává činnost, k níž se titul váže, má povinnost zejména:

- konat tak, aby nebylo poškozeno dobré jméno titulu a ochranné známky, například nedodržením tradičních výrobních postupů atd.,
- užívat ochrannou známku pouze na výrobky z oboru, v němž mu byl titul udělen,
- užívat ochrannou známku jen ve spojení se svým jménem,
- poskytnout Masarykovu muzeu v Hodoníně informace pro redokumentaci výroby
- přiměřeně svým možnostem předávat znalosti a zkušenosti z oboru.

2. Oprávnění, práva a povinnosti spojené s titulem končí

- a) odejmutím dle čl. III. odst. 2 těchto Zásad,
- b) smrtí nositele,
- c) písemným vzdáním se titulu.

Návrh na odejmutí Titulu mohou podat vědecké a odborné instituce, muzea, občanská sdružení, jiné neziskové a zájmové organizace, fyzické osoby, působící v daném oboru, orgány státní správy a samosprávy pouze písemnou formou na adresu Masarykova muzea v Hodoníně. Návrh musí obsahovat jméno a příjmení nositele titulu, důvod návrhu na odebrání titulu a doklad (např. fotodokumentace) důvodu návrhu na odebrání titulu. Masarykovo muzeum v Hodoníně zpracuje a připojí na základě vlastního šetření k tomuto návrhu odborné vyjádření a obojí postoupí Komisi prostřednictvím odboru.

čl. IX

1. Žijící výrobci, jimž byl bez předchozího ocenění titulem udělen celostátní titul „Nositel tradice lidových řemesel“, mají nárok na udělení titulu za splnění podmínek a kritérií dle odst. 2 čl. IX.

2. Titul může být udělen pouze výrobcům, kteří splňují podmínky a kritéria pro udělení titulu, obsažená v č. II a čl. V Zásad.

3. Masarykovo muzeum v Hodoníně prověří, zda tito výrobci splňují podmínky a kritéria dle odst. 2 čl. IX. Dále zajistí písemný souhlas těchto výrobců dle příloh č. 4 a 5 Zásad a doplnění komplexní písemné, obrazové, popřípadě trojrozměrné dokumentace. V případě, že výrobce nedá písemný souhlas dle příloh č. 4 a 5 Zásad, ztrácí nárok na udělení titulu.

4. Na základě doporučení Komise bude titul těmto výrobcům udělen rozhodnutím Rady Jihomoravského kraje.

5. Tito výrobci mají právo užívat veškerých výsad spojených s udělením titulu, uvedených v čl. III, a náleží jim práva a povinnosti uvedené v čl. VII a VIII těchto Zásad.

čl. X

1. Udělení titulu se zapisuje do Seznamu nositelů titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje (dále jen Seznam), při respektování podmínek stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Seznam vede odbor v součinnosti s Masarykovým muzeem v Hodoníně. V Seznamu bude uvedeno pořadové číslo

dekretu, jméno, příjmení a adresa nositele titulu, obor, za který byl oceněn a signatura nominace, která byla podkladem k doporučení pro udělení titulu a je uložena v Masarykově muzeu v Hodoníně.

2. V případě, že nastanou skutečnosti uvedené v čl. VIII, odst. 2 těchto Zásad, záznam se v Seznamu doplní o tyto skutečnosti.

čl. XI

Rada Jihomoravského kraje schválila tyto Zásady na své schůzi konané dne 20. 4. 2017 usnesením č. 1199/17/R16.

Tyto Zásady nabývají účinnosti dnem 01. 05. 2017 a ruší Zásady schválené dne 8. 3. 2012 ve znění Dodatku č. 1 – 4.

Přílohy:

1. Jednací řád
2. Vzor Návrhu nominace na udělení titulu “Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“
3. Vzor Písemného souhlasu kandidáta na titul “Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“
4. Vzor Prohlášení kandidáta na titul “Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“ o seznámení s právy a povinnostmi nositele titulu uvedenými v čl. VII a VIII Zásad
5. Vzor Protokolu hodnocení k udělení titulu “Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“

JEDNACÍ ŘÁD

KOMISE PRO TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU

pro výběr kandidátů k udělení titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“

čl. I

V souladu s doporučením Ministerstva kultury České republiky v rámci Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015 ustavuje Jihomoravský kraj Komisi pro tradiční lidovou kulturu (dále jen „Komise“) a vydává její jednací řád.

čl. II

1. V souladu se schválenými Zásadami pro udělení titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“ jmenuje Rada Jihomoravského kraje členy Komise na návrh odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen odbor).

2. Komise se zřizuje za účelem:

- a) vyhodnocení nominačních návrhů na udělení titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Jihomoravského kraje“ (dále jen „titul“) a předkládání těchto materiálů Radě Jihomoravského kraje,
- b) doplňování změn výčtu materiálů tradičních lidových řemesel, v nichž se tento titul uděluje, a změn kritérií pro posuzování návrhů na nominace Radě Jihomoravského kraje,
- c) navrhování odnětí titulu, pokud se nositel odchýlí od výroby, pro kterou titul obdržel,
- d) vyjadřování se ke způsobu přezkoumání podmínek udělení, naplňování práv a povinností nositelů titulu,
- e) posuzování návrhů na další podporu činnosti nositelů titulu, která vedla k udělení titulu,
- f) předkládání dalších iniciativních návrhů souvisejících s účelem, pro který byla ustavena.

čl. III

1. Rada Jihomoravského kraje jmenuje 9 členů Komise z řad odborníků v oborech lidové kultury a národního kulturního dědictví a zástupců Jihomoravského kraje.

2. Funkční období členů Komise je čtyřleté. Členové Komise mohou být jmenováni opakovaně. Mandát členů končí jmenováním nové Komise. V případě, že člen komise nebude moci funkci nadále vykonávat, zvolí Rada Jihomoravského kraje jeho nástupce.

3. Členství v Komisi je čestné. Cestovné a jiné náklady související s výkonem funkce se hradí podle vnitřních předpisů Jihomoravského kraje.

4. Členství v Komisi zaniká uplynutím funkčního období, vzdáním se funkce, odvoláním, úmrtím člena nebo zánikem obecných podmínek pro činnost Komise. Na uvolněné místo jmenuje nového člena Rada Jihomoravského kraje na návrh odboru.

5. Rada Jihomoravského kraje může rovněž jmenovat čestné členy Komise. Čestný člen komise má právo účastnit se zasedání Komise s hlasem poradním a je oprávněn účastnit se diskuze. Čestný člen komise nemá právo podílet se na rozhodování Komise. Cestovné a jiné náklady související s výkonem funkce čestného člena Komise se hradí podle vnitřních předpisů Jihomoravského kraje. Funkce čestného člena zaniká vzdáním se funkce, odvoláním nebo úmrtím.

čl. IV

1. Komise volí ze svého středu předsedu a místopředsedu na celé funkční období. Místopředseda zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti. Funkci tajemníka vykonává pověřený pracovník odboru.

2. Komise je způsobilá se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. K platnosti usnesení stačí prostá většina hlasů přítomných členů. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedy, v případě jeho nepřítomnosti hlas místopředsedy.

3. Předseda může přizvat k jednání podle potřeby odborné experty, popřípadě zástupce profesních sdružení lidových výrobců nebo odborníků v oboru tradiční lidové kultury, pouze však s hlasem poradním.

4. Komise projednává každou nominaci samostatně a opírá se při svém rozhodování o předloženou dokumentaci. Při svém rozhodování může přihlídnout k názorům přizvaných odborných expertů. O každé nominaci rozhodne nejpozději do 31. 3. roku následujícího po roce, v němž byl podán návrh na udělení titulu.

5. O posuzování návrhů na udělení titulu Komisí je vždy veden protokol s bodovým hodnocením vyjma případů, kdy je o udělení titulu rozhodováno na základě čl. IX Zásad.

čl. V

1. Po dohodě s předsedou Komise svolává zasedání vedoucí odboru nejméně 1 x ročně. Vedoucí odboru jmenuje do funkce tajemníka Komise, pracovníka odboru.

2. Odbor zajistí předložení výsledků jednání Komise Radě Jihomoravského kraje.

Protokol hodnocení k udělení titulu "MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY JIHOMORAVSKÉHO KRAJE"
Jméno a příjmení hodnoceného výrobce:
Obor tradiční rukodělné výroby, ve kterém výrobce působí:
Specifikace předloženého výrobku/výrobků:
Datum hodnocení:
Poskytnutí souhlasu výrobce se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů a dovedností: ANO NE (bez tohoto souhlasu nemůže být výrobce hodnocen)

Bodové hodnocení			
Kritérium	Maximální počet bodů	Počet udělených bodů	Poznámka, případné zdůvodnění bodového hodnocení
Tradice			
Rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem	0 - 20		
Předávání dovedností a zkušeností následovníkům	0 - 10		
Prezentace			
Prezentování svých výrobků na veřejnosti	0 - 5		
Estetická hodnota a technologie			
Estetická a užitná hodnota výrobků	0 - 15		
Dodržování tradiční technologie	0 - 10		
Užití tradičního materiálu na zhotovení výrobků a jeho tradiční úpravu	0 - 10		
Uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení	0 - 10		
Dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici	0 - 10		
Dodržování tradičních vzorů nebo předloh	0 - 10		
Celkový počet bodů	0 - 100		
Maximální počet bodů pro udělení titulu = 100			
Minimální počet bodů pro udělení titulu = 70			